

۳ دستاورد ایران در روز توافق اوپک

«ما پیمان را از روی گاز برنمی‌داریم تا به جایی برسیم که وقتی بازار (نفت) سالم بود، آنجا بودیم.» این را وزیر انرژی عربستان، صبح پنجشنبه، چند دقیقه قبل از شروع کنفرانس ۱۷۳ وزرای اوپک به خبرنگاران گفت.

رضا زندی-روزنامه نگار و تحلیلگر نفتی از وین: «ما پیمان را از روی گاز برنمی‌داریم؛ داریم تا به جایی برسیم که وقتی بازار (نفت) سالم بود، آنجا بودیم.» این را وزیر انرژی عربستان، صبح پنجشنبه، چند دقیقه قبل از شروع کنفرانس ۱۷۳ وزرای اوپک به خبرنگاران گفت.

اجلاسی که وزیر نفت ایران آن را ساده توصیف کرد، وقتی که وین را ترک می‌کرد: «به نظر من اجلاس آرامی بود. هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان نفت به این نتیجه رسیده‌اند که در وضعیت با ثباتی مسیرمان را طی می‌کنیم. ۱۴٪ افزایش تولید سال گذشته؛ نشان را برای ۹ ماه دیگر و تا پایان سال ۲۰۱۸ تمدید کردند. مصوبه اوپک صد و هفتاد و سوم، یکی ویژگی دیگر هم داشت.

نیجریه و لیبی که پیش از این از نظام سهمیه‌بندی معاف بودند، موظف شدند سطح تولید نفتشان را به اندازه میانگین سال ۲۰۱۷ نگه دارند به گونه‌ای که تولید مجموع دو کشور در حد ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه بماند. نیجریه در ماه اکتبر روزانه یک میلیون و ۷۳۸ هزار بشکه و لیبی روزانه ۹۶۲ هزار بشکه نفت تولید کرده‌اند. قبولاندن این مصوبه به هیأت‌های لیبی و نیجریه، اجلاس اوپک را طولانی کرد.

جلسه‌های که غیراوپکی‌ها هم آمدند

بلافاصله پس از جلسه اوپکی‌ها، وزرای نفت و انرژی آذربایجان، بحرین، قزاقستان، مالزی، مکزیک، عمان، روسیه، سودان، سودان جنوبی (و یکی دو کشور دیگر به عنوان ناظر) به دبیرخانه اوپک آمدند تا سومین اجلاس مشترک وزرای اوپک و غیراوپک به ریاست عربستان و روسیه تشکیل شود. این نشست هم، براساس پیشنهاد جلسه نظارتی وزرا (که روز چهارشنبه تشکیل شد) توافق کاهش تولید نفت را برای ۹ ماه دیگر تمدید کرد. سال گذشته،

وقتی قیمت نفت به حدود ۳۰ تا ۴۰ دلار رسیده بود، وزرای کشورهای تولیدکننده نفت عضو و غیرعضو اوپک موافقت کردند تا تولید نفتشان را مجموعاً یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند. از این میزان، یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه، به عنوان سهم کشورهای عضو اوپک و ۵۵۸ هزار بشکه به عنوان سهم تولیدکنندگان غیرعضو اوپک تعیین شد.

هدف‌های کاهش تولید از زبان وزیر نفت عربستان

با مصوبه روز پنجشنبه اجلاس اوپک، میانگین تولید نفت ایران در سال ۲۰۱۸ می‌بایست در سطح روزانه ۳ میلیون و ۷۹۷ هزار بشکه در روز باشد. به گزارش منابع ثانویه، ایران در ماه اکتبر روزانه ۳ میلیون و ۸۲۳ هزار بشکه، نفت تولید کرده است. یک روز پس از توافق اوپک و غیراوپک، قیمت نفت افزایش یافت و به بشکه‌ای ۶۳ دلار و ۳۳ سنت رسید.

همه بازیگران نفت تلاش می‌کنند

وزیر نفت ایران، لحظاتی قبل از شروع کنفرانس اوپک، قیمت ۶۰ دلار برای هر بشکه نفت برنت را بالا ندانست: «این قیمت بالا نیست اما قابل قبول است.» خبرنگاران بیشتر دور سه میز حلقه زده‌اند. عربستان، ایران و عراق. خالد الفالح، به عنوان رئیس دوره‌ای اجلاس وزرای کشورهای صادرکننده نفت، اهداف اوپک از کاهش تولید نفت را اینگونه تشریح می‌کند: «هدف ما این است که ذخایر (جهانی نفت) را پایین بیاوریم، عرضه را مدیریت کنیم و به سرمایه‌گذاران نشان دهیم که بازار نفت سالم است و در سال‌های آینده سالم خواهد ماند.»

به گفته وزیر انرژی عربستان، آثار کاهش ذخایر جهانی نفت بیشتر در سه ماهه دوم و سوم سال ۲۰۱۸ میلادی قابل لمس است: «ذخایر نفتی هنوز به میزانی که هدف ماست و آنچه با آن راحت هستیم

نرسیده و اند.؛ سطح ذخیره سازی؛ مازاد نفت در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری های اقتصادی (OECD) در ماه می ۲۰۱۸؛ ۵۰ درصد کاهش، به ۱۴۰ میلیون بشکه رسیده است. ذخایر تجاری نفت یکی از مولفه های بنیادین بازار، برای اثر گذاری در قیمت نفت است. اوپک می خواهد ذخایر جهانی نفت را به متوسط پنج سال گذشته برساند.

بازار نفت بدون شیل اوایل پاسخ لازم را نمی گیرد

محمد بن صالح الساده؛ وزیر انرژی و صنعت قطر، پشت میز مخصوص این کشور نشست تا جلسه افتتاحیه اوپک آغاز شود. می پرسیم:

آقای وزیر، با توجه به امضای تفاهمنامه اخیر بین ایران و قطر برای توسعه روابط تجاری پس از تحریم کشور شما از سوی عربستان، آیا جنابعالی برنامه ای برای توسعه همکاری ها با ایران در صنعت نفت دارید؟

مدت زمان طولانی است که ارتباط ما با ایران برقرار است. چرا که میدان گازی مان با ایران مشترک است. علاوه بر این ما هم در اوپک و هم در GECF، که محل آن در دوحه است، مشارکت داریم.

با توجه به افزایش قیمت نفت، شما نگران توسعه تولید شیل اوپک ها و کاهش سهم بازار اوپک نیستید؟

درست که تولید شیل اوپک ها خیلی سریع رشد کرده اما موضوع این است که افزایش تقاضای جهانی نفت، این افزایش تولید را پوشش می دهد. بدون تولید شیل اوپک ها، تقاضای جهانی نفت، پاسخ لازم را نمی گیرد. شیل اوپک، یکی از عناصر سیدانرژی دنیاست. قطر در ماه اکتبر روزانه ۶۰۰ هزار بشکه نفت تولید کرده است. آیا می توان این سخنان وزیر انرژی و صنعت قطر را یک پیغام به تولیدکنندگان آمریکایی شیل اوپک و حامیان آنان در واشنگتن دانست؟ بازی اوپک پیچیده است.

بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران، در بدو ورودش به وین موضع گرفت که هم با تمدید شش ماهه و هم با تمدید نه ماهه توافق جهانی کاهش تولید نفت؛ موافق است هر چند تمدید ۹ ماهه را بیشتر می پسندد. به مهمانی جشن یک سالگی این توافق نفت و زودتر از همه وزرا، اجلاس مشترک اوپک و غیر اوپک را ترک کرد. سطح تولید ایران هر چند نسبت به یک سال پیش و زمان توافق افزایش یافته است اما به گونه ای نیست که تأثیر جدی کاهش از آن بپذیرد. حاشیه اجلاس اوپک ۱۷۳، از متن آن برای ایران مهم تر بود. زنگنه یک خبر مهم داد: نخستین محموله نفتی ایران در میانه ماه نوامبر، تحویل روسیه شده است.

ایران و روسیه پیش از این قراردادی امضا کرده بودند که براساس آن ایران روزانه ۱۰۰ هزار بشکه به روسیه نفت می فروشد و ۵۰ درصد پول آن را نقد و ۵۰ درصد دیگر را جنس روسی دریافت می کند.

امضای تفاهمنامه ایران و عمان در حاشیه اوپک

یک روز پس از تأکید وزیر نفت عمان برای تسریع در ساخت خط لوله صادرات گاز ایران، در مصاحبه اش با روزنامه همشهری، وزیر نفت ایران در وین از امضای موافقتنامه ای (MMO) با محمدالرحیمی؛ در حاشیه اجلاس اوپک خبر داد: امروز (روز پنجشنبه) یک موافقتنامه با وزیر عمانی امضا کردیم که فکر می کنم کار (پروژه صادرات گاز) را بسیار تسریع کند که براساس آن، کارشناسان دو طرف، در یک ماه آینده، چند موضوع را مشخص کرده و به اجلاس وزرا در اوایل سال ۲۰۱۸ می آورند. زنگنه، تعیین حجم گاز صادراتی، چگونگی ساخت خط لوله، نحوه فاینانس پروژه را از جمله مواردی دانست که کارشناسان باید به سرعت آن را روشن کنند: طرف عمانی می پذیرد که مالیات و عوارض نگیرد. این را زنگنه می گوید. قرار است ایران، گاز مورد نیاز عمده ظرفیت کارخانه های LNG عمان را تأمین کند.

قرارداد راهبردی سوآپ نفتی ایران و عراق این هفته امضا می شود

از موضوعات مورد توجه خبرنگاران در وین، سوآپ گاز بین ایران و عراق بود: امیدوارم قرارداد ارسال نفت خام

كركوك به ايران با استفاده از كاميون هفته آينده (اين هفته) امضا شود و آرام آرام به سطح 60 هزار بشكه در روز برسد. اين مهم است كه كار را شروع كنيم. اين يك ارتباط راهبردي بين ايران و عراق است. اين را زنگنه بلافاصله بعد از ملاقات پنجشنبه شب با وزير نفت عراق گفت. ايران و عراق تفاهم 30 تا 60 هزار بشكه و اي دارند كه براساس آن، عراق نفت كركوك را به پالايشگاههاي ايران ميدهد و ايران معادل آن را در بنادر صادراتي جنوب ايران تحويل مشتريان عراق ميدهد.

عراق با محدوديت پايانههاي صادراتي نفت روبه روست: از زماني كه براي ساخت خط لوله (ارسال نفت به ايران) تصميمگيري شود، ساخت آن، كمتر از 2 سال طول خواهد كشيد. اين خط در ايران به 200 كيلومتر نميرسد. در عراق هم همينطور. فعلا پيشنهاد اين است كه نفت عراق به تنگه فني بيابد. چرا كه هم مي تواند به پالايشگاههاي شمالي ايران برود هم مي تواند به خطوط صادراتي جنوب كشور ارسال شود. اين را زنگنه ميگويد و به اتاقتش ميافزود.